

LINAS AGRO OÜ

Teravilja kvaliteeditingimused 2022. aasta saagile

TOIDUNISU baasnäitajad

Kvaliteedinäitaja	I kat	II kat	III kat	IV kat	V kat
Niiskus, %	11...14				
Proteiin, min. %	14	13	12	11	9
Mahukaal, min. kg/hl	78	77	76	75	74
Langemisarv, min. sek	275	250	240	220	190
Kleepvalk, min. %	28	26	24	22	18
Prügilisand*, %	2%				
..sh tuulekaer***, maks. tk/kg	20 tk/kg				
..sh tungalterad, maks. %	0,05%				
Teralisand**, maks. %	5,0%				
..sh peentera, maks. %	3,0%				
..sh teised teraviljad, maks%	1,5%				
..sh katkised terad, maks. %	3,0%				
..sh kahjurite poolt kahjustatud terad, maks. %	2,0%				
..sh kuivatamisel ülekuumenenud terad, maks.%	2,0%				
Toksilisus	Pole lubatud				
Fusarioossed terad, %	0,1%				
Tungalterad, maks. %	0,05%				
Katkised terad, maks. %	3,0%				
Idanenud terad, maks. %	0,5				
Elus kahjurid	Pole lubatud				
Tuulekaer***, maks. tk/kg	20 tk/kg				

*Prügilisandi lubatud on maksimum 2%. Prügilisandi baasväärtus on 1%. Mahaarvestus hinnast 0,1% iga 0,1% prügilisandite sisalduse erinevuse kohta baasilisest (1%).

**Teralisand on peentera (nisu läbiminek 2,0 x 20mm sõelast), teised teraviljad, katkised terad, kahjurite poolt kahjustatud terad ning kuivatamisel ülekuumenenud terad.

- Toiduvili ei tohi sisaldada väliste haigustunnustega, riknenud ega mädanevaid seemneid ning olla nakatunud taimehaigustega.
- Toiduvili peab olema viljale omase värvuse ja lõhnaga. Vilja lõhn on ilma kopitanud, linnase, kuivatusgaaside, hallituse või muu kõrvalise lõhnata.
- Vili peab olema kuivatatud, jahutatud ja vilja temperatuur peab olema alla +25°C.
- Teravilja transportimiseks kasutatud haagis peab olema enne teravilja laadimist **korralikult puhastatud**. Haagise puhtust peab kontrollima enne kauba laadimist kauba Saatja. Kui haagisest leitakse Saatja poolt kaupa saastavaid aineid (nt rauatükke, killustikku vms) on Saatjal õigus nõuda autojuhilt haagise puhastamist. Kui peale mahalaadimist selgub, et vili on saastunud eelnevalt

transpordis veetud kaubaga, on Ostjal õigus teravilja vastuvõtmisest keelduda ja nõuda tagasi peale laadimiseks ja vastuvõtusüsteemi puhastamiseks tehtud kulutuste kompenseerimist.

- Kui toiduvilja kvaliteedi näitajatega teraviljas on sisaldus lubatust suurem, siis võetakse vili vastu söödateraviljana, kui see vastab söödateravilja kvaliteedi näitajatele.
- Mükotoksiinide sealhulgas Deoxynivalenol(DON), Zearalenoon(ZEN), Ochratoxin A, Alfatoxin B1 sisaldus ei tohi ületada EU normidega määratud piirväärtusi:

Mükotoksiinide maksimaalsed lubatud piirnormid toidunisis, µg/kg (EÜ 1881/2006)	
DON	1250
ZEA	100
OTA	5

- Ostjal on õigus hooajal muuta toiduvilja kategooriate ja kvaliteedi miinimumnäitajaid.

Teravilja kvaliteedi määramise selgitused:

- **Prügilisanditeks** on
 - riknenud terad (s.h tumenenud terad);
 - võõrseemned (s.h tuulekaer***);
 - seemnekestad;
 - võõrkehad;
 - tungalterad;
 - nõgihaigusega terad;
 - loomse päritoluga lisandid (nt karvad, suled, väljaheited, surnud putukad ja putukate osad).
- **Teralisanditeks** on mittetäisväärtuslike põllukultuuride seemente segu:
 - peentera (nisu läbimine 2,0 x 20mm sõelast);
 - teised teraviljad, mis ei kuulu tarnitud teravilja liiki;
 - kahjustatud terad, sh kahjurite poolt kahjustatud terad, külmavõetud terad, kuivatamisel ülekuumenenud terad;
 - rohelised terad;
 - kidurad, muljutud, alaarenenud terad.
- **Katkised terad** on kõikide teraviljade terad, mille endosperm või tuum on osaliselt katmata ning mille idukilp on eemaldunud (va kui kaeral on eemaldunud terakest). Katkised terad on ka vilja sorteerimisel ja käitlemisel katki läinud terad.
- **Fusarioossed terad** on terad, mille pealmine pind on nakatunud haigustekitaja seeneniidistikuga (*Fusarium mycelium*'iga); terad on veidi kidurad, kortsudega ja neil on roosad või valged hajusad ebamääraste piirjoontega laigud.
- **Kasvama läinud terad** on terad, mille idujuur või idupung on palja silmaga selgelt näha ning idul o selgelt nähtavad muutused.
- **Elus kahjurid** on kõik laokahjurid, kes leitakse võetud vilja proovist.